

VILÁG OSSZÁG

Kolozsvár
1946 március 21

Szerkesztőbizottság: BENEDEK MARCELL, KACSÓ SÁNDOR, KÓS KAROLY
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR

Csütörtök
III. évfolyam, 63. szám

A magyar tanszemélyzet kívánásai a romániai magyarság brassói parlamentje előtt

BRASSÓ, március 19. (Küldött munkatársunk tejfönjelenése). A Magyar Népi Szövetség szófajtagu infézőbizottságának érkezte valóban parlament: Románia magyar népének parlamentje. Az ország minden részéből egybegyűlt kiküldöttek hétfőn az elnöki megnyitó beszéd után az országos végrehajtóbizottság egyes tagjainak munkajelentéseit halgatták végig s ezek a munkajelentések folytatódják kedden délután is. Ezekből megállapíthatjuk a Bánság, Bihar és Szatmár, Erdély és az Okirályság magyarjainak minden sérelmét, vagy örvendécs problémáját.

A végrehajtóbizottság tagjai közül elsőnek Csákány Béla dr., a központi iroda vezetője adott jelentést. Beszámolt a MNSz súlyos gazdasági helyzetéről, rámutatott különösen az állandó bukaresti követségjárás és képviselőlet határháza ésszegesek felémésztő kiadásaira és lelkére kötötte minden egyes megyei és helyi szervezetnek, hogy a fémjelmű tag járulékaikat pontos beszámolóval és elszámolással töltsék be. A második előadó Mezei Lajos, a szervezőbizottság működéséről számolt be. Különösen a magyar ifjúság és a magyar nők minden téren a Magyar Népi Szövetség munkájába való bevonását sürgette.

Jelentéséből kitűnt, hogy a MNSz országos szervezőbizottsága különösen az elmúlt hónapokban veite keményebben kezdte a szervezési munkát, fokozatosan arra törekedvén, hogy a nagyduzzadt szervezetek belüli a megfélemlítés és megfélemlítés ellen a magyar nép demokratikus felvilágosítására.

A jogi és közigazgatási bizottság nevében Kós Lajos adott jelentést, különös figyelemmel foglalkozva azokkal a jogi sérelmekkel, amelyek jelenleg a romániai magyarságot igazságtalanul tartják. Nevezetesen kitért az északkelet-keleti ingatlanvisztaerítés eljárásokról s leszegte, hogy a rendelkezések figyelmen kívül hagyják a zsidó vagyonok és az északkelet-keleti országon és ezek visszaszerzését közötti lényeges különbséget.

Amilyen jogos — mondotta az előadó — hogy a zsidó ingatlanokat azon az áron megvásárolják vissza eredeti tulajdonosaiknak, amely áron a zsidó kényszerelvezetést károsító elemek ezeket a vagyonokat megvásárolták voltak, olyannyira jogtalan és egyoldalú azoknak az északkelet-keleti magyaroknak a megfosztása, akik a zsidóktól menekülve, tulajdonképpen csak kicserélték ingatlanukat, ha északkelet-keletben vagyonukat elvesztették, hogy északkelet-keletben hagyott ingatlanukat visszaszerzhessék.

A jogi bizottság előadója nehézményezte, hogy egyesek is és a helyi, sőt megyei szervezetek, a közbeeső törvényeket megvárva, küldik fel kérelemanyagukat és kiküldetésüket a Magyar Népi Szövetség központi irodájába és bukaresti irodájába, ami a munkájukat feleslegesen teszi és megnehezíti a folyamatot, hogy a jogi sérelmek legelőször szakemberek bevonása és annak pontos elszámolása intézhető s a fémjelmű országos és országos ügyek, nevezetesen a törvényhozásról pontosan sérelmek orvosolása tartozik. E tekintetben a Magyar Népi Szövetség első kongresszusa által hármasnegyed év nem volt eredményes, hiszen azok az internálásokkal, munkaszolgálatokkal és áttelepítésekkel kapcsolatos kérdések, amelyek általában a bukaresti központi irodát foglalkoztatták, ma már megoldottak voltak. Takáts Lajos azzal a bizakodással fejezte be beszámolóját, hogy a nagy megfogadott kérdéseket is hamarosan megoldani lehet népünk javára.

Általános figyelem középpontjába emelte a beszámoló Dániel volt szol. tiszteletmegnyilvánulását, amit a novemberi Magyar Népi Szövetség által tartott utolsó infézőbizottsági ülés felhatalmazás alapján hívott be az országos végrehajtóbizottság a magyar soriba, mint a bizottság elnöke Dániel bejelentette, hogy két héttel előtte átvette az országos gazdasági bizottság vezetését. Ez a bizottság a jövőben össze fogja foglalni a romániai magyarság mezőgazdasági, szövetkezeti, ipari, pénzügyi és kereskedelmi tényezőit, hogy elősegítse népünk gazdasági felemelkedését. Az előadó pontos jelentést olvasott fel a mezőgazdasági téren eddig elévzett magyar munkáról és rátért a földreform körül tapasztalt nemzetiségi sérelmekre is, amelyek a legtöbb helyen azzal kezdődnek, hogy az igényjogosult magyaroknak a földosztó bizottságokban nincs is képviselőjük... — Egy személyben — mondotta Antal Dániel — a Marosvásárhelyt nemrég újjászervezett EMGE központi felügyelője is vagyok s így kijelenthetem, hogy a Magyar Népi Szövetség és a gazdákörök munkája elválaszthatatlan egymástól. Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesületen

belül minden demokrata örködni fog azon, hogy a gazdákörök munkája soha se essék a magyar népi egység rovására, hanem teljesebbé legyen ez a népi egység. Vigyázzunk arra, hogy az EMGE mindig a magyar földművelésé legyen! Kacsó Sándor emelkedett ezután szóvalra, a Magyar Népi Szövetség központi sajtó és propaganda osztálya nevében tett jelentést.

Ezután Kurkó Gyárfás országos elnök indítványára Csákány Béla, Csikó Nándor, Nagy Géza és Takáts Lajos személyében négytagú bizottságot küldöttek ki egy Groza Péter miniszterelnöknek címzett távirat megszövegezésére. A szövegező bizottság előterjesztésére az értekezlet tagjai nevében Kurkó Gyárfás a következő táviratot intézte Groza Péter miniszterelnökhez:

GROZA PÉTER MINISZTERELNÖK URNAK

BUKAREST.

A Magyar Népi Szövetség országos infézőbizottsági gyűlésének megnyitása alkalmából tisztelettel üdvözljük önt és kormányát. Gyűlésünk ezalkalommal is kifejezésre juttatja tőrtetlen ártatunkat, hogy a román demokratikus erővel fog harcolni a reakció ellen.

Gyűlésünk megvitatásának pillanatában megkezdjük a Marosvásárhelyen 1945 novemberében hozott határozatunkat, megállapítva, hogy azok közül nemzetiségünk bizonyos súlyos sérelmei még nem nyertek orvosolást.

Ezek a következők: A földreformmal kapcsolatos sérelmek, a 645/1945. számú rendelettel szemben északkelet-keletben történt méltánytalan alkalmazása, a nemzetnevelés-, földművelés- és munkügyi miniszteriumokhoz tartozó magyar nemzetiségű tanügyi, közigazgatási, technikai és képzésszemélyzet besorolásának késedelmeskedése és a magyar tanszemélyzet cimaradt fizetésének ki nem utalása. Adja is, amíg újabb határozatainkat megkérjük, tisztelettel és bizalommal kérjük sürgős intézkedést a régi sérelmek orvosolása érdekében.

KURKÓ GYÁRFÁS,

a Romániai Magyar Népi Szövetség elnöke.

Románia készül a békekonferenciára

LONDON, március 19. A külügyminiszterek helyettesei kedden folytatták a Romániával kötendő békeszerződés megszövegezését.

Az angol és amerikai megbízottak külön-külön részletes tervezetet mutattak be, viszont a szovjet delegátus csak általános javaslatokat nyújtott be, ami bizonyos kérdésekre fog vezetni.

BUKAREST, március 19. A bukaresti lapok részletes beszámolókat közölnek a román külügyminisztérium békeelőkészítő munkájáról. A kormány intézkedésére háromtagú bizottság foglalkozik annak a tájékoztatójellelű anyagnak az összegyűjtésével, amelyet Románia a közlekedő béketárgyalásokon elő kíván tártani. Ennek a bizottságnak Voitec, Ralea és Patrascu miniszterek a tagjai. A békekonferencia előterjesztendő román beadvány két részből fog állni: egyrészt a román nép nemzeti törekvéseinek és a dokumentális anyagnak az ismertetése, másrészt annak a harenak a részletezése, melyet Antonescu és fasiszta rendszerének eltávolításáért folytattak.

Egyidejű jelentés szerint elkészült az a beadvány is, melyet Patrascu miniszterelnök helyettes külügyminiszter állított össze. Ennek megtárgyalására külön ülést rendelt el a külügyminisztérium.

A béketárgyalások előkészítése során rövidesen román technikai küldöttség utazik az angol fővárosba, ahol két héttel fog tárgyalásokat folytatni. Innen Párisba indul az a küldöttség, ahol a román kormány kiküldötteivel együtt résztvesz a béketárgyalásokon.

A legújabb jelentések alapján itt írjuk meg, hogy hivatalos amerikai vélemény szerint a május—júniusi párisi békekonferencia üléseit zárt ajtók mögött fogják megtartani.

Gyöngyösi a békeelőkészítésről

BUDAPEST, március 19. Gyöngyösi János magyar külügyminiszter fogadta a budapesti sajtó képviselőit s nyilatkozatot adott nekik a békeelőkészítéssel kapcsolatban. A Magyar Távirati Iroda jelentését a külügyminiszter nyilatkozatáról az alábbiakban közöljük:

Gyöngyösi János külügyminiszter a békeelőkészítés kérdésében a magyar sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a békeelőkészítés ügyében magyar részről a romániai uton hónapok óta folynak az előmunkálatok, az anyagot illetően pedig — úgymond — a kormány felkészülten várja a békeelőkezelést.

A békeelőkészítéssel kapcsolatos kérdésekben szabványos tanulmányokkal tájékoztatták a szövetséges hatalmakat. Külön sajtó helyezett a Szovjetunió kormányának álláspontjára, minthogy meggyőződésük, hogy a Szovjetunióval, mint szövetséges nagyhatalomnak a kelet-európai kérdések rendezésénél is köztérjénél döntő szerepe lesz.

Az alapvető probléma a triparti szerződésnek megszabott határokban kívül élő mintegy hárommillió magyarságának a sorsa. Természetesen különböző viszonylatokban különböző megítélés alá esik vagy kerül ez a kérdés aszerint, amit a magyar kisebbség sorsa ez idő szerint költő vagy pedig a jövőben megnyugtatónak látszik.

Komoly szaktanulmányokkal tájékoztatták a szövetséges hatalmak mindannyukat a kérdések összes politikai, etnikai, gazdasági és földrajzi vonatkozásairól és ezekben a tájékoztatókban a magyar kormány elvi álláspontját is kifejezésre juttatták. Az összes idevitatott kérdések szabványos feldolgozása a külügyminisztériumban készen áll, úgyhogy a maguk részéről minden tekintetben felkészültek a béketárgyalásokra.

Hétfőn délután a közművelődési kérdések kerültk az értekezlet elé.

Elsőnek Nagy Géza tanár külön jelentést adott a felduzzadt munkát végző Országos Közművelődési Bizottság tanügyi osztályának működéséről. A beszámoló súlyos tanügyi sérelmekre hívta fel a figyelmet a március 16—17-én Kolozsvárott, a MNSz központi székházában lezajlott tanügyi értekezlet alapján. Ezen az értekezleten különben Erdély 18 vármegyéje 56 tanítóval és tanárral képviseltette magát.

Súlyos tanügyi sérelmek

Nagy Géza jelentése szerint a MNSz kolozsvári tanügyi értekezlete fontos határozati javaslatokat hozott a tanügyi sérelmek orvosolására: így a tanítók és tanítónők besorolásának kérdése, a tanszemélyzet fizetésének hiányai és késedelmes volta, a magyar állampolgárságú tanszemélyzet súlyos anyagi helyzete, a hadifogságban lévő tanítók besorolása, a tanító és tanárhiány megoldása, a tankönyvek ügye, az építkezések igazságos rendezése, a nyugdíj és a mezőgazdasági iskolák dolga, de legfőképpen a még mindig el nem ismert magyar tanfelügyelőségek felállítására az, ahol a kolozsvári tanügyi értekezlet határozati erejű támogatást vár a brassói országos értekezlettől. Ugyancsak kéri a tanügyi értekezlet, hogy a MNSz bukaresti jogvédő irodájába a legelőszörre időn belül nevezzenek ki egy olyan személyt, aki a fővárosban a magyar tanügyi kérdések alakulását figyelje és érdekeinket őrizze.

Ezután jött Nagy Géza egy Bukarestből érkezett feltűnő jelentés ismertetésére is, amelyet Papp Imre kolozsvári tartományi tanügyi bizottság vezetője, a MNSz jelenleg Bukarestben tartózkodó tanügyi megbízottja juttatott el a brassói értekezlethez. Ebből a jelentésből kiderült, hogy bizonyos reakciók körök a nemzetnevelésügyi minisztériumban várakozóan akadályt gördítettek a már megígért miniszteri magyar tanügyi titkár („cezar general“) kinevezése és csupán egy minden intézkedési jog nélküli tanácsost („consilier“) kinevezésébe mennének bele. A reakciónak sikerült a legfelsőbb tanügyi tisztségviselő bizottságból kizsírítani a magyar demokrácia képviselőjét s helyette azt a Bogdan-Neumann Tibor tanárt tették a bizottságba, aki ellen már a MNSz marosvásárhelyi infézőbizottsági ülése is kifogást emelt elfogult magatartása miatt. Megtörtént tehát az a jogi lehetetlenség, hogy ugyanis, mint mint vádó szerepét az azóta felbontott bizottságban, itélkeztek a felsőbb bizottságban.

Ugyancsak Papp Imre jelentéséből derült ki, hogy a nemzetnevelésügyi minisztérium egyik ügyosztálya egy beadvánnyal kapcsolatban arról értesítette a MNSz központi irodát, hogy az apantróvnyekkel szembenálló miniszteri rendelkezést nem ismeri el! Ez magyarul azt jelenti, hogy a régi reakciók iskolai törvények alapján bármikor egyoldalúan megzavarítható a reakciók szerint minden a nemzetiségi szabadságjog, amelyet miniszteri rendelkezések alapján a romániai magyar tanügynek nyújtani tudott.

A reakció — mondotta Nagy Géza — kétségbe kívánja vonni azokat a demokratikus intézkedéseket, amelyeket a nemzetnevelésügyi minisztériumban közösen végzett munkánk alapján tudunk meghoztatni. Eppen azért teljes érvényűvé kell most tenni, amit eddig rendelkezések alapján érthetünk el. A magyar tanügyi kormányzatnak érvényesítenünk kell!

A beszámoló elhangzása után Erdélyi Gyula brassói magyar tankörök főfelügyelője szót hozott a tanügyi kérdésekhez, majd Balogh Edgar, a MNSz országos elnöke kezdte meg közművelődési beszámolóját.

Szovjet segítség a vasútnak

BUKAREST, március 19. A fővárosban hétfőn román—szovjet vasúti egyezményt írtak alá, amelynek értelmében a Szovjetunió mind a ellenszolgáltatás nélkül átveszi Romániának 115 vasútvonalát, 6—15.000 vasúti kocsi, továbbá bányászati és 100-talantára 5000 vasúti teherszálló, amelyeket mint hadiszállomány álltak meg a Szovjetunió.

Az új ötéves terv kétszerezésére emeli a szovjet termelést

Minisztériumokká alakították át a népbiztosságokat

MOSZKVA, március 18. A nagy hárvédő háború győzelmes befejezése után a Szovjetunió népei kezébe kerültek a német megszállók által elpusztított területek újjáépítéséhez s általában az egész hatalmas szovjet birodalom gazdasági és kulturális életének továbbfejlesztéséhez.

Fontos lépést jelentenek ezen a téren a nemrégben lezajlott választások és a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa munkájának megkezdése. Unnpélyes keretek között kezdődött el március 12-én a Legfelsőbb Tanács új ülészaka. A megnyitáson jelen volt Sztalin vezértábornagy, Kalinin, Molotov, a hávezérek közül Vorosilov, Budjani, Zsuhov és Tolbukin tábornagyok is.

Az ország minden részéből megérkeztek Moszkvába a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának újonnan megválasztott tagjai. Mint a Tanács mandátumvizsgáló bizottsága közölte, a februárban tartott választásokon 101,450,936 szavazatot adtak le. A Szovjet szavazásra jogosult polgárainak száma 101 millió 717,686, a szavazók 99.16 százaléka nyilvánította tehát bizalmát a Kommunista Párt s a párton kívüli jelöltek iránt.

A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának 657 tagja van 49 nemzetiség képviselőiben. Közülük 195 férfi (75.5 százalék) és 161 nő (24.5 százalék). Foglalkozását tekintve 224 munkás, 198 paraszt és 235 tisztviselő s értelmiségi van a tagok között.

Hatalmas feladatok megoldása vár erre a 657 emberre, amint már a megnyitói ülésen hangsúlyozta Bajkov akadémikus, aki egyike a Legfelsőbb Tanács legrégebbi tagjainak. A Szövetségi Tanács Kuznyecov elnökletével tartott első ülésén Sztalin tábornagyot, Sztalin belső munkatársát és bizalmas barátját egyhangú lelkesedéssel választották a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa elnökéül. Alelnök Liszenko lett.

A Tanács napirendjén először is az állandó bizottságok megválasztása, a sürgősen kiadandó rendeletek megtárgyalása, a Legfelsőbb Tanács elnökségének, a szovjet kormányának s a Legfelsőbb Biróságának a megválasztása, továbbá a Szovjetunió főügyészeinek kinevezése szerepel.

A napirend legfontosabb pontja az új szovjet ötéves tervről szóló jelentés megvitatása lesz. Ez a terv többek között például elhatározza a gépipari termelés kétszerezésére való megnövelését.

A Nemzetiségi Tanács, mely a Szövetségi Tanáccsal együtt alkotja a Legfelsőbb Tanácsot, egyhangulag Kuznyecovot választotta elnökéül, alelnökül pedig Aszlanov és Levicki képviselőket. Ez a tanács ugyanazt a napirendet dolgozta ki, mint a Szövetségi Tanács.

Március 15-én rendkívül nagyjelentőségű határozatot hozott a Szövetségi Tanács és a Nemzetiségi Tanács egyesített ülése.

Az egyesített ülésen Vojnicsenszki képviselő bemutatta a Vörös Hadsereg költségvetését.

— A legmodernebb fegyverekkel kell felszerelnünk hadseregünket — mondotta —, mert a monopol-kapitalizmus újabb támadásokra készül ellenünk.

Ezután annak parancsoló szükségességét hangoztatta, hogy tudományos kutatások terén ne csak elérjék, de túl is szárnyalják azt, amit a Szovjetunió kívüli elértek.

Szavazniuk képviselő javaslatot nyújtott be ezután a Népbiztosok Tanácsának megszüntetéséről s helyette minisztertanács felállításáról. A minisztertanács élén a miniszterelnök áll, tagjait pedig a miniszteri cím illeti meg. A Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa a javaslatot egyhangulag elfogadta s miniszterelnökül Sztalin vezértábornagyot választották meg.

A MNSz közbenjárására megszüntették a hadbíróóságokat

BUKAREST, március 18. A román hivatalos lap folyó évi március 13-iki 61. száma közli a 154. számú törvényt, amelynek értelmében azokat a hadbíróóságokat, amelyek a csapatok keretében működtek és amelyek a szökés és az engedetlenség (dezertare, nesupunere) esetében ítéleteket, megszüntették.

A hadbíróóságok megszüntetésével a jövőben a szökések és engedetlenségek esetében a katonai törvényszékek fognak ítélni.

A Magyar Népi Szövetség sorozatosan eljár az illetékes kormánytényezőknél, hogy a hadbíróóságok felállításáról szóló törvényt — amely a kisebb rendfokozatu katonaságnak szökési és engedetlenségi eseteiben gyorsított eljárással és gyakran az enyhítő és mentő körülmények figyelembevételével nélkül kemény büntetéseket, hosszabb időre szóló szabadságvesztést szabott ki a román hadseregbe tartozó magyar nemzetiségű lakosokra — szüntessék meg és az esetek elbírálását utalják a katonai törvényszékek elé. A Magyar Népi Szövetség közbenjárása eredményes volt, a hadbíróóságokat megszüntették és a felmerülő esetekben a jövőben a katonai törvényszékek fognak ítélni.

A Monitorul Oficial március 16-i száma rendeleti törvényt közöl, amelynek értelmében folyó évi április 1-ig meghosszabbították a közkegyelmi rendelet hatályát azokra vonatkozólag, akik nem jelentkeztek az előírt időben a katonai egységeknél, illetve az illetékes területi katonai parancsnokságoknál, valamint azokra vonatkozólag is, akik tényleges katonai szolgálatra nem vonultak be az előírt időben. A közkegyelmi rendelet hatálya tehát a katonaszökésekre (dezertori) és az engedetlenekre (nesupunere) terjed ki.

Azok részére, akik a folyó évi április 1-ig sem tudnak valamelyik gátló körülmény (hátföldön való távollét, hadifogság) következtében eleget tenni jelentkezési, illetve bevonulási kötelezettségüknek, a közkegyelmi rendelet hatálya a gátló körülmény (forta majora) megszűnésétől számított 30 napig érvényben marad. A gátló körülmény megszűnésétől számított harminc nap alatt azonban az illetők kötelesek eleget tenni jelentkezési, illetve bevonulási kötelezettségüknek.

Felhívás a CASBI ellenőrző felügyelőihez

KOLOZSVAR, március 18. A Kolozs vármegye főispáni hivatalában működő Ellenőrzés Vagyongok Vármegyei Kezelősége lapunk útján felhívja a K. G. V., Rendszer, Opera-vendéglő, Farikas Béla, Biasini, Akarat, Barsay (Gyula), Angol-Magyar Bank, Felcete, Erba, Székelyföldi Villamosművek, Aty, Orendi, Sturm, Klusich, Vasipari, Sühmer, Szerencsi, Iuliu Meini, Husáruyár, Newyork, Britannia, Erdélyi Értékpapírgyár, Beiga—Romana, Texta, Isac Emeric, Keresó, Elasiu, Vegetoi, Orsz. Földművelési Intézet, Creditul National Agrar, Minerva és Unió vállalatok ellenőrző felügyelőit (adminisztratori de control), hogy a Vármegyei Ellenőrzés Vagyongok Kezelősége hivatalánál (Vármegyház, 9. számú szoba) azonnal jelenjenek meg sürgős és fontos utasítások átvételére.

Jámber Lajos tánciskolájában
Vörös Hadsereg-utja (volt Magyar-utca) 11 szám alatt március 19-én este 8 órakor utolsó tanfolyám kezdődik.
Irakozni a teremben.

FIGYELEM! „INTIM” régiségüzletemél
újából megnyitottam, ahol veszek, eladok és bizományba elfogadok arany, ezüst, perzsaszőnyeg és mindenféle értéktárgyat.
„INTIM” Szentegyház-utca 6.

FIGYELEM! „Kella” paplanruház
A deportáláshól hazatért Hirsch paplanüzlete újából megnyitlik Melom-utca 16 szám alatt.
„Kella” paplanruház

Törvényellenes a magyarság jogainak megcsorbitása a földreform kapcsán

jelentette ki Sraier belügyi államtitkár

KOLOZSVAR, március 18. Szombaton, március 16-án a vármegyházán a miniszterközeli bizottság fogadta a vármegye tíz bizottságának földreformbizottságait, valamint azoknak a falvaknak a kiküldöttjeit, ahol valamelyen kétely, vagy vita merült fel a földreform során. A miniszterközeli bizottság taposatosan semmiféleképp elnökölt és Sraier belügyi államtitkáról állott, az előzői asztalán az azonos helyet foglalt a vármegye főispánja, az Ekésfront tanácsmányi vezetője, valamint több mezőgazdasági szakértő és községi ember. Egyénenként állították fel a különböző eljárások és falvak megbízottjait. Tudjuk, hány sérelem, mennyi jogfosztás és a reakciós mesterkedések folytán Kolozs megye magyar népét a földreform végrehajtása során. Még sem volt egyetlen magyar földműves sem jelen ezen az értekezleten. Nem voltak jelen azért, mert nem hitte meg őket senki.

Tíz voltunk egyébként Sraier belügyi államtitkár és a nép kiküldöttjeit találkozására megjelölésének. A mezőberkesi Ekésfront elnöke és az ottani bírónak, valamint egy közbeszólnak választotta, az államtitkár rövid, meggyőző beszédében mutatott rá arra, hogy a földreformtörvényhez hasonló jogot Románia földművessége sohasem kapott, még és megmagyarázta azt is, hogy az a törvényt a nép kormánya hozta s a népnek kell végrehajtania. A mezőberkesi beszéd — a beszéd teremtette forró hangulatban — azt választották a belügyi államtitkárnak: most már tudják, mit kell tenniük azokkal a birtokosokkal, amelyeket az ottani Popescu-család „mintabirtokosok” minősített és így a földreform alól is kivont.

A mezőberkesiek az ülés után ejmondtak, hogy fájuk megvénitett magyar eszüknek éppen úgy jutnak földet, mint a románoknak, mert önök most már minden földműves egy-egyét. Sajnos, ezt nem mondotta el senki a mezőberkesiekkel a plénum előtt.

A földreform körüli hibák és visszaélések kiküszöbölése érdekében a Magyar Népi Szövetség állami küldöttséggel keresve fel Sraier államtitkár, aki a küldöttséget a legnagyobb készséggel és megértéssel fogadta.

A küldöttséget Demeter János dr. vezette belügyi államtitkár el. Demeter János dr. mondotta, hogy a MNSZ nyolc memorandumot küldött eddig a földművelésügyi minisztériumból, de egyre sem kapott választ. Mondotta azt is, hogy amikor Lukács elnöknek arról említett, azt választotta, hogy az egész ügyet a miniszterközeli bizottságot hivatott elbírálni. Ezért kereste fel az államtitkár, aki bizonyára megértéssel lesz a MNSZ kívánásai iránt. Demeter János után Tunyoghy Csapó József mondotta el, hogy szinte állatfajásan viselkedik a MNSZ-nek az, hogy a fajúsi földműves bizottságokba egy magyart sem választanak be és nem jutnak a járási bizottságokba magyar ember. Így történt meg az,

hogy a Magyar Népi Szövetség, amely még a román államéletbe való csatlakozás előtt az igazságos földreformot tűzte ki zászlajára, nincs a magyar tömegek számarányához mérten képviselve a különböző bizottságokban.

Sraier belügyi államtitkár válaszában kijelentette, hogy magáévá tette a jogos panaszokat. Kérte Nagy Miklóst, a MNSZ megyei tagozatának szakértőjét, hogy még egyszer foglalja össze a magyar nép sérelmeit a földreform körül, ő azt államtitkárnyozza és biztosította a küldöttséget, hogy a panaszokat a Groza-kormány és a Sztalin —Groza sürgönyváltás szellemében fogják orvosolni. Megnyugtatóan közölte azt is, hogy a birtokba helyezési okmányokat nem

a földművelésügyi, hanem a belügyminisztérium bocsátja ki, már pedig a magyar nép biztos lehet afelől, hogy mindaddig, amíg bármilyen szabálytalanság mutatkozik a földreform végrehajtása körül, a birtokba-helyezési okmányokat nem bocsátják ki. Ezek után az államtitkár arról beszélt, hogy Szamos megyében ebből a szempontból is a kolozs megyeivel szemben kedvezőbb helyzetet állapított meg. Biztosította a küldöttséget afelől, hogy Tordára már úgy megy, hogy ezeket a sérelmeket szem előtt tartja és az ügy végleges elintézésére visszajön Kolozsvárra.

Egyébként Tordán van a legnagyobb szükség az igazságtételre, mert tudomása szerint ott történt a legtöbb nemzetiségi sérelem a földreform végrehajtása körül is.

Az államtitkár nyilatkozata

A MNSZ küldöttségének fogadása után megkértük Sraier belügyi államtitkárt, nyilatkozzék lapunk számára a földreformmal kapcsolatosan felmerülő nemzetiségi kérdésekről.

— A legteljesebb figyelmet szenteljük a nemzetiségi kérdések a földreform végrehajtása körül. A fajúsi, járási és megyei bizottságok meg kell értsék, hogy a törvény világos utasításai szerint kell eljárniuk és a legteljesebb mértékben szem előtt kell tartaniuk az együttélők népek jogait, mert a földreform elrendelte birtokbavételeket éppen az együttélők népek egyenjogúsága erősíti meg. A magyar nép jogainak megcsorbitása a földreform végrehajtása kapcsán nemcsak törvényellenes, hanem a legnagyobb veszélyt jelenti a román földművesség számára is, mert minden uszítás a volt földbirtokosoktól és a reakciótól származik. A nép éppen eleget szenvedett már amiótt, hogy ellentéteket szítottak közöttük. A miniszterközeli bizottság határozottan fel fog lépni minden olyan megnyilatkozással szemben, amely az együttélők népeket sérti.

A földreformmal kapcsolatban még a következőket mondotta a belügyi államtitkár:

— A földművesnek tudnia kell, hogy az a föld, amelyet neki a Groza-kormány adott, egyszersmindenkorra az övé. Tudnia kell azt — hangsúlyozta az államtitkár —, hogy mindaz, amivel a reakció igazolta: kollektivizálás és a birtokbavételek ideiglenessége a nagyon is érdekelt földesurak hazugsága. A tulajdon, amelyet a földműves most megszerzett, az övé és az övé is marad. A földreformtörvény a Groza-kormány nagy műve és a miniszterközeli bizottság hivatala az, hogy mozgósítsa a falvakat, mozgósítsa az egész népet a hatalmas alkotás megvalósítására.

s. l.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZBAN
Sevilla Pastor & Max Morrison
színdarabjainak színtársulata.
Szerd. n. márc. 20-án este fél 9 órakor:
SÜSSE MEDDL
Operai 3 felvonásban.
Játszák a társulat legjobbjai. — Saját zenekar.
Vezető: M. SIGLER Karmester: GUREVICI
Jegyek a Magyar Színház pénztáránál válthatók.

